

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 55/15

Λουξεμβούργο, 13 Μαΐου 2015

Απόφαση στην υπόθεση C-392/13
Andrés Rabal Cañas κατά Nexea Gestión Documental SA, Fondo de
Garantía Salarial

**Ο ορισμός των ομαδικών απολύσεων κατά την ισπανική νομοθεσία είναι αντίθετος
προς το δίκαιο της Ένωσης**

Η ισπανική ρύθμιση καθιερώνει ως μόνη μονάδα αναφοράς την «επιχείρηση» («επιχειρηματικό φορέα»), με συνέπεια να καθίσταται ενδεχομένως αδύνατη η κίνηση της προβλεπόμενης από το δίκαιο της Ένωσης διαδικασίας, παρά το γεγονός ότι οι απολύσεις θα χαρακτηρίζονταν ως «ομαδικές» εάν ως μονάδα αναφοράς καθιερωνόταν η εγκατάσταση

Σύμφωνα με την οδηγία¹ της Ένωσης, σε περίπτωση που ο εργοδότης σκοπεύει να προβεί σε ομαδικές απολύσεις, υποχρεούται να προβεί εγκαίρως σε διαβουλεύσεις με τους εκπροσώπους των εργαζομένων, προκειμένου να καταλήξει σε συμφωνία. Ως «ομαδικές απολύσεις» νοούνται, μεταξύ άλλων, οι απολύσεις που πραγματοποιεί ο εργοδότης για έναν ή περισσότερους λόγους, οι οποίοι δεν έχουν σχέση με το πρόσωπο των εργαζομένων, σε περίπτωση που ο αριθμός των απολύσεων ανέρχεται, εντός ενενήντα ημερών, σε τουλάχιστον είκοσι, ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνήθως απασχολούμενων στις οικείες επιχειρήσεις. Η οδηγία δεν εφαρμόζεται επί ομαδικών απολύσεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συμβάσεων εργασίας που συνάφθηκαν για ορισμένο χρόνο ή για ορισμένη εργασία, εκτός αν οι απολύσεις αυτές πραγματοποιηθούν πριν τη λήξη ή την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών.

Από τον Ιανουάριο του 2008, ο Andrés Rabal Cañas εργαζόταν ως ειδικευμένος υπάλληλος στη Nexea, εταιρία του εμπορικού ομίλου Correos, η οποία δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών υβριδικού ταχυδρομείου. Τον Ιούλιο του 2012, η Nexea λειτουργούσε δύο εγκαταστάσεις στη Μαδρίτη και στη Βαρκελώνη, στην πρώτη εκ των οποίων εργάζονταν 164 εργαζόμενοι και στη δεύτερη 20. Τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2012, λύθηκαν πέντε συμβάσεις εργασίας (τρεις στην εγκατάσταση της Μαδρίτης και δύο σε αυτή της Βαρκελώνης), λόγω λήξεως της ισχύος τους. Λιγότερο από 90 ημέρες αργότερα, τον Δεκέμβριο του 2012, 13 άλλοι εργαζόμενοι στην εγκατάσταση της Βαρκελώνης (μεταξύ αυτών και ο Andrés Rabal Cañas) απολύθηκαν για οικονομικούς λόγους. Ο A. Rabal Cañas αμφισβήτησε την απόλυσή του ενώπιον του Juzgado de lo Social nº 33 de Barcelona (33^ο μονομελές δικαστήριο εργατικών διαφορών της Βαρκελώνης, Ισπανία), υποστηρίζοντας ότι η Nexea επιχείρησε να αποφύγει με απάτη την εφαρμογή της σχετικής με τις ομαδικές απολύσεις διαδικασίας, η οποία είναι υποχρεωτική, δυνάμει της οδηγίας.

Κατά την ισπανική νομοθεσία, ως ομαδική απόλυση νοείται η λύση συμβάσεων εργασίας για λόγους οικονομικούς ή τεχνικούς ή σχετικούς με την οργάνωση ή την παραγωγή, όταν, εντός ενενήντα ημερών, λύνονται οι συμβάσεις τουλάχιστον του 10 % του προσωπικού επιχειρήσεων που απασχολούν από 100 έως 300 εργαζομένους (όπως στην περίπτωση της Nexea, εάν συνυπολογιστεί ο αριθμός του προσωπικού των εγκαταστάσεων της Μαδρίτης και της Βαρκελώνης). Το ισπανικό δικαστήριο διευκρινίζει ότι, εάν στις 5 συμβάσεις εργασίας που έληξαν, λόγω του προσωρινού χαρακτήρα τους, τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2012 προστεθούν οι 13 απολύσεις που πραγματοποιήθηκαν τον Δεκέμβριο του 2012, ο συνολικός αριθμός των συμβάσεων εργασίας που έληξαν ανέρχεται σε 18 εντός 90 ημερών, αριθμός που υπερβαίνει το 10 % του προσωπικού, όπως απαιτεί η ισπανική νομοθεσία για να χαρακτηριστούν οι εν λόγω απολύσεις ως «ομαδικές».

¹ Οδηγία 98/59/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις (ΕΕ L 225, σ. 16).

Κατ' ουσίαν, ο ισπανός δικαστής ζητεί να διευκρινιστεί (i) εάν η οδηγία αντίκειται σε εθνική κανονιστική ρύθμιση βάσει της οποίας ο όρος «ομαδικές απολύσεις» ορίζεται λαμβάνοντας ως μονάδα αναφοράς τον επιχειρηματικό φορέα (εν προκειμένω τη Nexea, η οποία περιλαμβάνει αμφότερες της εγκαταστάσεις της Μαδρίτης και της Βαρκελώνης), αντί της εγκαταστάσεως (εν προκειμένω της εγκαταστάσεως της Βαρκελώνης), (ii) εάν, για να διαπιστωθεί εάν έχουν πραγματοποιηθεί ομαδικές απολύσεις, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η λήξη μεμονωμένων συμβάσεων εργασίας που έχουν συναφθεί για ορισμένο χρόνο ή για ορισμένη εργασία, σε περίπτωση παρελεύσεως της διάρκειας ισχύος της συμβάσεως εργασίας ή ολοκληρώσεως της συγκεκριμένης εργασίας, και (iii) εάν, για να διαπιστωθεί εάν έχουν πραγματοποιηθεί ομαδικές απολύσεις στο πλαίσιο συμβάσεων εργασίας που έχουν συναφθεί για ορισμένο χρόνο ή για ορισμένη εργασία, είναι απαραίτητο η αιτία των εν λόγω ομαδικών απολύσεων να απορρέει από το ίδιο πλαίσιο ομαδικών προσλήψεων για ορισμένο χρόνο ή για ορισμένη εργασία.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο υπενθυμίζει, καταρχάς, ότι οσάκις ο επιχειρηματικός φορέας περιλαμβάνει πλείονες μονάδες, «επιχείρηση» κατά την έννοια της οδηγίας είναι η μονάδα στην οποία οι απολυθέντες εργαζόμενοι ήταν τοποθετημένοι για να ασκούν τα καθήκοντά τους. Επομένως, λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των απολύσεων που έχουν πραγματοποιηθεί σε κάθε εγκατάσταση της ίδιας επιχειρήσεως χωριστά².

Το Δικαστήριο αποφαινεται ότι **είναι αντίθετη στην οδηγία εθνική κανονιστική ρύθμιση η οποία καθιερώνει ως μόνη μονάδα αναφοράς την επιχείρηση αντί της εγκαταστάσεως, εφόσον η εφαρμογή του κριτηρίου αυτού έχει ως συνέπεια τη μη εφαρμογή της προβλεπόμενης από την οδηγία διαδικασίας ενημερώσεως και διαβουλεύσεως, παρά το γεγονός ότι οι απολύσεις θα χαρακτηρίζονταν ως «ομαδικές», εάν ως μονάδα αναφοράς οριζόταν η εγκατάσταση.** Η αντικατάσταση του όρου «εγκατάσταση» [«επιχείρηση» στην οδηγία 98/59] από τον όρο «επιχείρηση» μπορεί να θεωρηθεί ευνοϊκή για τους εργαζομένους μόνον εφόσον πρόκειται για επιπρόσθετο στοιχείο, το οποίο δεν συνεπάγεται άρση ή περιορισμό της προστασίας που παρέχεται στους εργαζομένους σε περίπτωση που συμπληρώνεται ο αριθμός των απολύσεων που απαιτείται, κατά την οδηγία, για τον χαρακτηρισμό τους ως «ομαδικών απολύσεων».

Ωστόσο, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, στην περίπτωση του A. Rabal Cañas, ο αριθμός των απολύσεων δεν υπερβαίνει προβλεπόμενο από την ισπανική νομοθεσία όριο των απολύσεων σε επίπεδο επιχειρηματικού φορέα (Nexea). Επιπλέον, κατά το Δικαστήριο, δεδομένου ότι, κατά το κρίσιμο διάστημα, στην εγκατάσταση της Βαρκελώνης δεν εργάζονταν περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι, δεν υπήρξε υπέρβαση ούτε του προβλεπόμενου από την οδηγία ορίου. Επομένως, η οδηγία δεν έχει εν προκειμένω εφαρμογή.

Όσον αφορά τον συνυπολογισμό των **συμβάσεων που έχουν συναφθεί για ορισμένο χρόνο ή ορισμένη εργασία**, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η εξαίρεση των λήξεων μεμονωμένων συμβάσεων εργασίας που έχουν συναφθεί για ορισμένο χρόνο ή για ορισμένη εργασία από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας προκύπτει σαφώς από το γράμμα και την οικονομία της οδηγίας. Συγκεκριμένα, οι συμβάσεις αυτές δεν λήγουν με πρωτοβουλία του εργοδότη, αλλά βάσει των διατάξεών τους ή βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, όταν λήγει η διάρκειά τους ή όταν έχει ολοκληρωθεί η εργασία για την οποία έχουν συναφθεί. **Συνεπώς, για να διαπιστωθεί εάν έχουν πραγματοποιηθεί ομαδικές απολύσεις κατά την έννοια της οδηγίας, δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η λήξη τέτοιων συμβάσεων εργασίας.**

Όσον αφορά, τέλος, το ζήτημα σχετικά με τους λόγους των ομαδικών απολύσεων, το Δικαστήριο κρίνει ότι, **για να διαπιστωθεί εάν έχουν πραγματοποιηθεί ομαδικές απολύσεις στο πλαίσιο συμβάσεων εργασίας που έχουν συναφθεί για ορισμένο χρόνο ή για ορισμένη εργασία, δεν είναι απαραίτητο η αιτία των εν λόγω ομαδικών απολύσεων απορρέει από το ίδιο πλαίσιο ομαδικών προσλήψεων ίδιας διάρκειας ή για την ίδια εργασία.** Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η οδηγία καθιερώνει ένα μόνο ποιοτικό κριτήριο (να μην έχουν οι λόγοι της απολύσεως «σχέση με το πρόσωπο των εργαζομένων»). Η θέσπιση άλλων κριτηρίων θα περιόριζε το πεδίο εφαρμογής

² Βλ. επίσης τη σημερινή απόφαση Lyttle κ.λπ (υπόθεση [C-182/13](#)) καθώς και την απόφαση της 30ής Απριλίου 2015, USDAW και Wilson (υπόθεση [C-80/14](#), [Ανακοινωθέν Τύπου αριθ. 47/15](#)).

της οδηγίας και θα έθιγε τον σκοπό της, ο οποίος συνίσταται στην προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση ομαδικών απολύσεων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582